

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2155/2564

บริษัท ฮ.โจทก์ นาย ก.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 800, ป.พ.พ. มาตรา 823

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยให้รับผิดชอบในมูลหนี้ซื้อขายสินค้า จำเลยจึงทำหนังสือมอบอำนาจระบุ ป. เป็นผู้มีอำนาจจัดการคดีจนเสร็จสิ้น ป. กับโจทก์ร่วมกันแถลงว่าคดีมีแนวทางที่จะตกลงกันได้ประสงค์จะทำยอม ขอเลื่อนไปทำยอมในนัดหน้า ต่อมาจำเลยทำหนังสือมอบอำนาจระบุให้ ป. เป็นผู้มีอำนาจในการไกล่เกลี่ย เลื่อนนัด จัดการทุกอย่างจนเสร็จสิ้นกระบวนการศาล นั้น ป. จึงอยู่ในฐานะตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจเฉพาะการ มีหน้าที่ดำเนินกระบวนการพิจารณาในสิ่งที่จำเป็นแทนจำเลยภายในขอบอำนาจที่ระบุในหนังสือมอบอำนาจทั้งสองฉบับข้างต้น ตาม ป.พ.พ. มาตรา 800 เมื่อหนังสือมอบอำนาจไม่ได้ระบุโดยชัดแจ้งว่าให้ ป. มีอำนาจทำสัญญาประนีประนอมยอมความ ทั้งข้อความที่ระบุว่าให้มีอำนาจจัดการคดีจนเสร็จสิ้นก็ไม่อาจตีความว่ารวมถึงให้มีอำนาจในการทำสัญญาประนีประนอมยอมความแทนจำเลยได้ ฉะนั้นการที่ ป. แถลงต่อศาลว่าประสงค์จะทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับโจทก์ และทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับโจทก์จึงเป็นกรณีตัวแทนกระทำนอกเหนือขอบอำนาจ ย่อมไม่ผูกพันจำเลยซึ่งเป็นตัวการ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 823

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน 1,469,868.50 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ระหว่างพิจารณา โจทก์และจำเลยทำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน มีใจความว่า จำเลยยินยอมชำระเงินให้โจทก์ 1,469,868.50 บาท โดยผ่อนชำระให้เสร็จสิ้นภายในกำหนด 6 เดือน นับแต่วันทำสัญญาประนีประนอมยอมความ หากผิดนัดงวดหนึ่งงวดใดถือว่าผิดนัดทั้งหมด ยอมให้โจทก์บังคับคดีได้ทันที และยินยอมชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันผิดนัดจากเงินที่ค้างชำระ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้คดีเป็นอันเสร็จเด็ดขาดไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 แผนกคดีผู้บริโภคพิพากษายืน ให้คืนค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์และค่าส่งคำคู่ความรวมเป็นเงิน 600 บาท แก่จำเลย ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์นอกจากที่สั่งคืนให้เป็นพับ จำเลยฎีกา โดยศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคอนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภควินิจฉัยว่าคดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยซึ่งได้รับอนุญาตให้ฎีกาว่า จำเลยมีสิทธิอุทธรณ์ขอเพิกถอนคำพิพากษามาตามยอมหรือไม่ เห็นว่า การที่โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยให้รับผิดชอบในมูลหนี้ซื้อขายสินค้า จำเลยจึงทำหนังสือมอบอำนาจลงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2561 ระบุให้นางปรานอม เป็นผู้มีอำนาจจัดการคดีหมายเลขคำที่ 2566/2561 จนเสร็จสิ้น โดยวันที่ 19 พฤศจิกายน 2561 นางปรานอมกับฝ่ายโจทก์ร่วมกันแถลงต่อศาลชั้นต้นว่า คดีมีแนวทางที่จะตกลงกันได้ ประสงค์จะทำยอม ขอเลื่อนคดีเพื่อไปทำยอมในนัดหน้า ต่อมาวันที่ 16 ธันวาคม 2561 จำเลยทำหนังสือมอบอำนาจระบุให้นางปรานอมเป็นผู้มีอำนาจในการเจรจาไกล่เกลี่ย เลื่อนนัด จัดการทุกอย่างจนเสร็จสิ้นกระบวนการศาล นั้น นางปรานอมจึงอยู่ในฐานะตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจแต่

เฉพาะการ มีหน้าที่ดำเนินกระบวนการพิจารณาในสิ่งที่จำเป็นแทนจำเลยภายในขอบอำนาจที่ระบุในหนังสือมอบอำนาจทั้งสองฉบับข้างต้น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 800 เมื่อหนังสือมอบอำนาจทั้งสองฉบับไม่ได้ระบุโดยชัดแจ้งว่าให้นางปรานอมมีอำนาจทำสัญญา ประนีประนอมยอมความ ทั้งข้อความที่ระบุว่าให้มีอำนาจจัดการคดีจนเสร็จสิ้นก็ไม่อาจตีความว่ารวมถึงให้มีอำนาจในการทำสัญญาประนีประนอมยอมความแทนจำเลยได้ ฉะนั้น ที่นางปรานอมแถลงต่อศาลชั้นต้นในวันที่ 19 พฤศจิกายน 2561 ว่าประสงค์จะทำสัญญา ประนีประนอมยอมความกับโจทก์ และทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับโจทก์ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2561 จึงเป็นกรณีตัวแทนกระทำนอกเหนือขอบอำนาจ ย่อมไม่ผูกพันจำเลยซึ่งเป็นตัวการ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 823 เมื่อวินิจฉัยมาดังนี้ปัญหาอื่นตามฎีกาของจำเลยและคำแก้ฎีกาของโจทก์จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยเพราะไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลงไป ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 วินิจฉัยมานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยฟังขึ้น พิพากษากลับ ให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและเพิกถอนสัญญาประนีประนอม ยอมความฉบับลงวันที่ 17 ธันวาคม 2561 ให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปและพิพากษาใหม่ตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำพิพากษาใหม่

องค์คณะ

สืบพงษ์ ศรีพงษ์กุล · แรกรณ ปริพนธ์พจนพิสุทธิ์ · เจษฎาวิทย์ไทยสยาม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2155/2564>